

البته توانا | روزنامه‌نگار

مدت ها بود گزارش «یک شغل» نداشتیم و حالا به جبرانش سراغ حرفه‌ای خاص رفته ایم؛ آنالیزور ورزش. بعید می دانم غیر از ورزشکار ها و ورزش دوست ها بقیه چیز زیادی درباره این شغل بدانند. البته حق هم دارند، از آن کارهایی نیست که در هر جمع و فامیلی یکی دو نفر مشغول به آن باشند. ضمن این که آنالیزورها بنا به اقتضای کارشان اصولاً آدم‌های بی‌سروصدایی هستند و حواسشان آن قدر پی تحلیل و آمار و ارقام است که در خبر ها و حاشیه‌ها جایی ندارند. حضور آرام ولی پررنگ آنالیزورها هر چند بین شغل‌های دیگر به چشم نمی آید اما در عالم ورزش به‌ویژه در نبردهای حرفه‌ای، تعیین کننده است. آن‌ها پشت صحنه‌ای که بازیکن ها و مربی ها تنها باز یگران شب به نظر می رسند، نقش شان را جدی و اثرگذار بازی می کنند. «نوبد مشجری»، آنالیزور تیم ملی والیبال در شناختی و شناساندن این حرفه به من کمک کرد. او که مدتی است به تیم «العربیه، قطر پیوسته در یک مصاحبه مجازی از راه دور مطالب جالبی درباره شغل خاص اش گفته است.

خلاق، جدی و خوش شانس

مسیر خیلی از حرفه‌ها مشخص و قابل حدس است اما چطور می شود که کسی سر از آنالیزوری تیم ملی درمی آورد؟ داستان نوبد، شنیدنی است: «در جوانی والیبال بازی می کردم. بازی ام متوسط بود و تا سطح تیم های استانی رسیده بودم. دانشجو که شدم دیگر برای ورزش حرفه‌ای فرصت نداشتم اما مسابقات و اخبار والیبال را همچنان دنبال می کردم. روزی سر کلاس کارآفرینی، استاد درباره افراد موفق حرف زد که تن به کارهای رایج نداده و ایده‌های شخصی شان را به شغل تبدیل کرده اند. آن روز ها دانشجوی کاردانی کامپیوتر بودم و در یک شرکت رایانه‌ای کار می کردم. حرف‌های استادم و علاقه‌ام به والیبال حرفه‌ای شد و شروع کردم به طر اخی یک سری فرم آنالیز. در فرم‌های دستی ام برای هر تکنیک، سه مقیاس خوب، متوسط و ضعیف در نظر گرفته بودم و مثلاً می نوشتم هر بازیکن چند اسپک خوب و چند سرویس متوسط زده است. البته بعضی تیم‌ها، آنالیزور داشتند اما من نمی دانستم دقیقاً کارشان چیست. خلاصه بازی هایی را که در مشهد برگزار می شد، می رفتم و به شیوه خودم اطلاعات آماری شان را ثبت می کردم. یک روز، فرم هایم را بر دهم پیش آقای قوچان نژاد، مربی سابقم. خیلی استقبال کرد و از من خواست، کارم را ادامه بدهم. بعد از کمی تحقیق فهمیدم، نرم افزاری ایتالیایی وجود دارد که آنالیزور های حرفه‌ای با آن کار می کنند و استاندارد جهانی است. نسخه رایگان و محدود نرم افزار را پیدا کردم. نسخه اصلی خیلی گران بود و سعی کردم با همان دم و، از کلیت کار سر در بیاورم. خوش شانس بودم که همان وقت ها فدراسیون، دوره تخصصی تربیت آنالیزور برگزار کرد. جزو شاگردان ممتاز آن دوره بودم. بعد از تمام شدن کلاس ها، اصل نرم افزار را که حدود شش تا هفت میلیون تومان بود، خریدم و کارم را رسماً شروع کردم».

راز های برد و باخت که

در تلویزیون نمی بینید

بررسی همزمان تیم خودی و تیم حریف به علاوه تحمل استرس مسابقه و هیجان سالن، نباید کار راحتی باشد. به نظر می رسد این شرایط آنالیزورها را در معرض خطاهای زیاد قرار دهد. نوبد توضیح می دهد: «آنالیزورها در شروع کارشان، بیشتر نقش اپراتوری را دارند که اطلاعات را وارد نرم افزار می کنند و نتیجه را در اختیار مربی قرار می دهد؛ کدام بازیکن از کدام منطقه چه سرویسی زد، چه کسی دریافت کرد، کیفیت دریافتش چطور بود، پاسور چه پاسی داد، اسپکر، پاسی را که گرفت کجا و با چندتا دفاع زد. آنالیزور از همان ابتدا سراغ تحلیل نمی رود ولی همین ثبت دقیق داده‌ها دست کم در سال های اولیه کار، خیلی سخت است و تمرکز فوق العاده‌ای نیاز دارد. خطا در این مرحله اجتناب ناپذیر است. به مرور و بعد از کسب تجربه، آنالیزور می تواند از بازی تحلیل ارائه بدهد و تحلیل اشتباه، اتفاق ناخوشی است. تنها نقشی که ممکن است وجود داشته باشد، کمبود اطلاعات ما از تیم مقابل است. آنالیزور باید همه بازی های حریف را دیده و بازیکن هایش را در بازی های برده و باخته، آنالیز کرده باشد در غیر این صورت تحلیل اش ناقص خواهد بود. با این همه آنالیز وقتی فایده دارد که تیم قابلیت اجرای آن را داشته باشد. وقتی تیم ضعیفی در برابر برزیل قرار می گیرد، در تحلیل به برزیل نمی باز؛ بازیکن های حریف را می شناسد و می داند چطور بازی می کنند اما کسی را ندارد که از این اطلاعات استفاده کند. نکته مهم دیگر این که آنالیز باید بر اساس توانایی اعضای تیم باشد. یعنی مثلاً بازیکن کوتاه قد نمی توانیم توقع داشته باشیم که در دفاع روی تور عملکرد خوبی داشته باشد اما می توانیم چرخش های بازی را طوری طراحی کنیم که او وقتی در منطقه جلو قرار می گیرد، در مقابل یکی از بازیکن های کوتاه تر تیم حریف بایستد».

مهندسان پشت صحنه ورزش

ماجرای دست‌های پشت پرده

نوبد ۳۳ ساله حالا جزو قدیمی های حرفه خودش به شمار می رود؛ ۱۰ سال سابقه کار آنالیزوری و هفت سال همراهی تیم ملی والیبال بزرگ سالان، زمان خوبی است برای تجربه اندوختن و کهنه کار شدن. اواز جزئیات و زیر و بم کارش برایم می گوید: «آنالیز، زیر شاخه‌ای از مربیگری و آنالیزور از اعضای کادر فنی تیم است که اتفاقات بازی را به صورت کدهای تعریف شده وارد نرم افزار و آن‌ها را در قالب جدول و گراف دریافت می کند. فرایند آنالیز در دو مرحله قبل و هنگام مسابقه انجام می شود؛ قبل از مسابقه، فیلم بازی های قبلی تیم حریف را می بینیم و بر اساس آن‌ها اطلاعاتی درباره نقاط قوت و ضعف، بازیکن های تاثیر گذار و تاکتیک و تکنیک های شان به دست می آوریم. همچنین عملکرد بازیکن های خودمان را در طول تمرینات بررسی می کنیم. هنگام بازی، غیر از ارزیابی مدام بچه‌های خودمان، تیم مقابل را دوباره آنالیز می کنیم تا بفهمیم چه تغییراتی در سیستم شان به وجود آورده اند و کارشان چقدر با پیش بینی های ما هماهنگ است. در هیچ ورزش دیگری، آنالیز آن لاین و لحظه به لحظه به دقت والیبال وجود ندارد. آنالیزور پشت زمین، بازی را امتیاز به امتیاز بررسی می کند و اطلاعات را از طریق بیسیم یا لپ تاپ به مربی، سرمربی یا کمک مربی ها می دهد. این اطلاعات در زمان های استراحت، بین ست ها یا حتی در جریان مسابقه به تیم منتقل می شود. حتما دیده اید بازیکن ها با دست شان، از پشت سر علایمی به هم نشان می دهند؛ این اشاره ها، همان نکاتی است که در آنالیز به دست آمده است».

مسیر صعّب پیش روی تازه کار ها

دشواری های حرفه‌ای به علاوه شرایط خاص زندگی شاید یکی از دلایل کم تعداد بودن خانواده آنالیزورها باشد. از نوبد می خواهم کمی درباره زندگی آنالیزورها بگویم و برای کسانی که توجه شان به این حرفه جلب شده است، شیوه ورود به آن را توضیح بدهد: «شرایط زندگی ماشیه مربی هاست با این تفاوت که حجم کارمان مخصوصاً در مسابقات بین المللی نسبت به مربی قدری بیشتر است. آنالیزور زمانی که تیم بازی ندارد و همه بچه‌ها و کادر فنی در هتل استراحت می کنند برای دیدن مسابقات تیم‌های دیگر، به سالن می رود؛ چون باید بازی ها را فیلم برداری و تحلیل کند. فشار کاری، سفر های طولانی و دوری های همیشگی از خانواده، چیزهایی است که آن را حرفه سختی می کند. با این همه اگر کسی به این کار علاقه دارد، دست کم در باره رشته خود می داند که باید والیبال را بشناسد و تجربه بازی کر دن داشته باشد. تسلط به رایانه و زبان هم لازم است. ابزار اصلی کار ما همان نرم افزار ایتالیایی «DataVolley» است که خرید لایسنس های سالانه اش حدود ۱۰۰۰ یورو هزینه می برد؛ لپ تاپ، دوربین، چاپگر و تجهیزات شبکه هم از دیگر وسایلی است که برای این کار نیاز داریم. نسبت به هزینه اولیه، چند سال ابتدایی شروع کار درآمد چندانی در انتظار فرد نیست. الان در والیبال کشور، ۲۰ نفر آنالیزور حرفه‌ای داریم و چون بازار این کار تقریباً اشباع شده، مدتی است دوره‌های آموزشی برای برگزار نمی شود. در فوتبال یک دانشگاه علمی کاربردی، رشته کارشناسی حرفه‌ای آنالیزورزشی دارد اما در والیبال تاجایی که من می داند علاقه مندها، فعلاً، نحوه کار را باید شخصاً یاد بگیرند».

موسوی حواس جمع و

برادر معروف!

روال گزارش های «یک شغل» تا حالا به این صورت بوده است که تجربه گذراندن یک روز کاری را کنار مشاغل مختلف روایت می کردم. این بار اما بعد مسافت چنین اجازه‌ای بهم نداد، برای همین از خود نوبد خواستم فضای کارش را قدری شخصی تر برایم توصیف کنم می گوید: «حضور من در تیم ملی همزمان شد با آمدن بازیکن های جوانی مثل «امیر غفور»، «فرهاد قائمی» و «مجتبی میرزاجان پور»، من و تعدادی از بچه‌های تیم، کارمان را تقریباً همزمان شروع کرده ایم، اختلاف سنی زیادی هم نداریم و این ها باعث شده رابطه‌مان خیلی صمیمی باشد. توضیح دادم که بعد از مسابقه، بازی ها را تحلیل می کنیم اما همیشه هم مشغول کار نیستیم و زمان هایی را به شوخی و خنده می گذرانیم. خلاصه رابطه‌مان با هم خوب است غیر از این که دریافت کننده های تیم معمولاً از دستم شاکی هستند [با خنده]؛ چون معتقدن من زیادی سخت گیر و ریزبین هستم که البته بیراه هم نمی گویند چون دریافت شان باید کاملاً خوب باشد تا امتیاز بیشتری بهشان بدهم. نتایج آنالیز غیر از اهمیت تیمی، برای تک تک بچه‌ها مهم است؛ مثلاً «محمد موسوی» که بهترین مدافع روی تور دنیاست، حواسش به دفاع های منجر به امتیازش «kill block» هست و آخر بازی بهم می گوید خودم شمر دم [مثلاً] شش تا دفاع کردم، کمتر نرنی. «امیر غفور» غیر از نبوغ خاص اش در والیبال، بازی ها را خیلی خوب تحلیل می کند. معمولاً از اولین کسانی است که بعد از هر مسابقه، سراغ گزارش و آنالیز بازی را می گیرد و با هم دلایل برد و باخت را بررسی می کنیم. پذیرش بچه‌ها نسبت به آنالیز و نتایج اش، سن و سابقه نمی شناسد. مثلاً آقای معروف که شخصاً چیز های زیادی از ش یاد گرفته ام، نکاتی را که قبل و هنگام بازی بهش می گویم با روی باز می پذیرد و اجرا می کند. این را هم بگویم که سعید معروف، برعکس چهره جدی و گاه اخمویش، خیلی مهربان است و با همه مثل برادر بزرگ تر رفتار می کند».

جدول متوسط [شماره ۷۳۵۷]

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
افقی:																				
۱																				
۲																				
۳																				
۴																				
۵																				
۶																				
۷																				
۸																				
۹																				
۱۰																				
۱۱																				

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
عمودی:																				
۱																				
۲																				
۳																				
۴																				
۵																				
۶																				
۷																				
۸																				
۹																				
۱۰																				
۱۱																				

حل جدول شماره ۷۳۵۶

جدول سخت [شماره ۵۶۸]

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
افقی:																				
۱																				
۲																				
۳																				
۴																				
۵																				
۶																				
۷																				
۸																				
۹																				
۱۰																				
۱۱																				

– سر باز نیروی دریایی ۱۲ – وسیله‌ای با نور زیاد و شفاف که برای فریب سلاح های حرارتی دشمن به کار می‌رود – شهری در آذربایجان غربی ۱۳ – از کتاب های اوستا – پایتخت عیلام – فضا پیمای تحقیقاتی اتحاد جماهیر شوروی که در سال ۱۹۸۵ میلادی پرتاب شد ۱۴ – مادر لر – جداکننده حق و باطل – صفحات ایپتر نتبی ۱۵ – عزیز مصر ۱۶ – دروازه بان تیم ملی آلمان – اضمحلال ۱۷ – محل اقامت پاپ ۱۸ – کلمه تنفر – بی طرف – نفس خسته ۱۹ – گژه – تار عنکبوت – سریع ۲۰ – ستاره – باشگاه

حل جدول شماره ۵۶۷

۱ – داستان کوتاه از آرتور شنیتسلر رمان نویس اتریشی – اثر تاریخی تبریز ۲ – تراشه – از در های مسجد النبی – شهری در شیراز ۳ – یک دنده – ماه خارج – محلول دارویی مایع که روی پوست مالیده می‌شود – کلوخ – راز ۴ – شیره انگور – پرنده – انفجار ۵ – فانوس دریایی – ویژگی مردی که سش بین سنی و پنجاه باشد – تکرار حرف – گوسفند – درخت انگور ۶ – بزرگترین شهر تانزانیا – پهلوان محمود خوارزمی ۷ – سلاح کاشتنی – موی پیشانی اسب – ضمیر زنی – ماله ۸ – کلمه آرزو ۸ – واحد تنظیم فنی تصویر – آرزو ۹ – پایتخت جمهوری تانارستان ۹ – طلایه دار اعداد – دیدنی ارتش – مکتب هنری تربیتی قرن هجده میلادی – آزمایش – نگاه خیره ۱۰ – گوارا – پایتخت شیلی – وسنی ۱۱ – از بیماری های چشم – تنگه ای در قسمت جنوبی دریای سرخ که این دریا را به خلیج عدن و اقیانوس هند وصل می‌کند

عمودی:

۱ – دلق – آگیگه ۲ – عدد مجهول – لون – کوزه ۳ – عنبر – دنیا و آخرت – رایحه ۴ – رب النوع آسمان ۵ – جاویدان – خدمتکار ۶ – پیروز باغ انگور ۷ – تیر پیکان دار – از عقای مجانبین – تارک ۸ – سپید مو – تغار – عقیده ۹ – فرود آمدن – لوله گیاهی ۱۰ – ایاتی در هند – نوعی زیرانداز ۱۱ – فرومایه